

VASA ORDEN AV AMERIKA

En Svensk-Amerikansk Vänskaps- och Kulturorganisation

Logen Uddevalla nr 638

Inbjuder till

LOGEMÖTE MED RECEPTION

Lördag den 22 mars 2014

i Odd Fellows Ordenshus, Lagerbergsgatan 31, Uddevalla

Program:

Samling kl. 17.30

Logemöte kl. 18.00

Meny:

Jordärtskockssoppa med rostat sidfläsk

Pocherad Lax med kall örtagårdssås och kokt potatis

Lättöl/vatten

Pris 170: - Önskas vin tillkommer 40: -

Efterkapitel:

Kaffe och kaka samt Lotterier

Carl-Eric Carlsson berättar och visar bilder om Sydafrikaresan.

Bindande anmälan senast måndag 17 mars till

Sy. Kerstin o Br. Jan Larsson, tel. 073-804 30 78

Sy. Britt-Louise o Br. Carl-Gustaf Hjelm,

tel. 0522-19718 eller 070-944 07 51

Varmt välkomna önskar grupp 5

Datorbyttartankar

Undertecknad har sedan en tid tillbaka funderat på att byta ut vår gamla dator mot något nytt och fräscht. Förr gick man ju konstant i bilbyttartankar men nu har det alltså varit datorbyttartankar ett bra tag. Den gamla datorn har blivit mer och mer lik sin ägare dvs den går trögare och trögare, är full med en massa gammalt skräp och börjar bli allmänt besvärlig att hantera.

Hursomhelst så är det ju inte bara att dra ur sladden på den gamla maskinen och sätta i den nya. Det gäller ju att tänka sig för så att man inte kastar bort värdefull information, bilder, bokföring mm, det krävs alltså planering. Sålunda skall man först och främst se till att man har ordning och reda på sina mappar och filer på den gamla datorn för att sedan försöka få över all värdefull eller mindre värdefull data till en separat hårddisk. Därefter gäller det att rota fram alla diskar som innehåller installationsverktyg för skrivare, skanner, antivirusprogram, släktforskningsprogram plus alla andra mer eller mindre användbara program.

I mitt fall blev det sedan till att bege sig till Karlstad för inhämtning av de nya grejerna. Detta beror ju på att jag gör en del arbete åt Svenska Migrationscentret (f d Sverige Amerikacentret) och därför har möjlighet att använda mig av deras inköpskanaler. Väl på plats i Karlstad fick jag hjälp att installera diverse ordbehandlingsprogram och annat som jag måste ha för att hanka mig fram bl a för att jag skall kunna skriva dessa rader, och detta tog sina modiga timmar. I går kväll kom jag i alla fall hem med de nya grejerna och bar in dem till kontoret där de nu står.

Nu kom den verkliga ångesten: Vågar jag plocka bort det gamla och sätta nya grejer på plats. Tänk om jag har glömt något eller att de nya grejerna inte fungerar så som jag är van vid att det skall fungera. Slutligen beslutade jag mig efter moget övervägande att detta får bli något jag ägnar mig åt under helgen så att jag i lugn och ro kan sätta mig in i nymodigheterna. Blir det nu ingen ledare i aprilnumret av Medlemsbladet så vet ni vad det beror på, då sitter jag nog fortfarande under korkeken och luktar på blommorna!

Våren verkar komma tidigt i år och redan för ett par veckor sedan såg jag den första vitsippan, vid en skogspromenad. Vår dotter Anna som fyller år i mitten av mars har vid ett par tillfällen haft vitsippor på bordet på sin födelsedag, men det är mycket ovanligt. Vad säger man då när man ser dem redan i februari? Kanske undrar man om tiden är ur led.

Dags igen för logemöte, denna gång med reception, och jag hoppas att få träffa så många som möjligt på detta möte och hälsar **speciellt Dig** varmt välkommen.

Torsten Torstensson

Gruppledarmöte mars 2014.

Gruppledarna med kulturledaren, sekreteraren, ordf. och vice ordf. samlades den 6 mars i Odd Fellow-huset, för den årligen återkommande sammankomsten med ett flertal likaså återkommande programpunkter. Vi hade den stora glädjen att hälsa Caritta Bryngelsson välkommen i kretsen gruppledare. Caritta är numera ny ledare för grupp 2.

Medlemsrekryteringen ser ut att ge ett hyfsat resultat dock ej som rekordåret 2013. Vi genomför vårt informationsmöte till blivande, hoppas vi, medlemmar söndag 9 mars. Vår förhoppning i nuläget, 7 mars, är ett resultat som ger minst 3-5 personer att ballotera vid logemötet den 22 mars.

Kulturledare Kerstin Larsson, presenterade ett flertal kulturaktiviteter och arrangemang för kommande logemöten och sammankomster. Förutom de av Kerstin presenterade personerna tror vi oss att ha en skattkista att ösa ur inom vår egen loge. Vi är helt säkra på att alla våra medlemmar har erfarenheter ur livet att berika oss övriga med.

Vårresan som enligt årets planering skall äga rum i april kan möjligen bli framflyttad till maj, enbart med tanke på att vädret då är gynnsammare för den planerade endagsutflykten. Kulturmötet 22 feb lockade färre deltagare än vi hade hoppats på. En av orsakerna kan vara att sammankomsten ligger i tiden för sportlovet. Göteborg v. 7 och Uddevalla v. 8, blockerar ju tre helger. Mötet fann ingen lösning på problemet utan hänsköt det till vidare utredning.

Vi var också överens om att ge Widmanns kök en stor eloge för den goda maten som vi bjuds vid våra loger och sammankomster.

Vi har inte nåtts av några förändringar på matpriserna utan de ligger kvar på samma nivå som 2013.

Owe Engström

Kulturledarens rader...

Hänt i Amerika och på kurs.

En prinsessa har fötts i New York och Amerika har fått en ny medborgare. Det är prinsessan Madeleine och Christopher O'Neill som är de glada föräldrarna. Hoppas de skyndar sig och söker svenskt medborgarskap på Svenska Ambassaden.

Om inte kan det gå som det gjorde för min mormor, visserligen född utan prinsesstitel men i Amerika. Lilla Annie Myrtle föddes i slutet av 1800-talet på en gård i Wisconsin. När Annie var ungefär fem år, flyttade familjen hem till Sverige och köpte en gård för pengar de sparat ihop i Amerika. Annie gick i skola, konfirmerades, växte upp och träffade hon så småningom min morfar. De blev så förälskade att det slog gnistor och så gick det som det ibland går, Annie blev med barn. Nu var det bråttom att rusta med bröllop, innan bruden blev för tjock. Men oj, oj, vad nu då? De kunde inte ta ut lysning. Annie Myrtle var endast amerikansk medborgare, för föräldrarna hade inte sökt svenskt medborgarskap för Annie då hon föddes och heller inte då de flyttade hem till Sverige.

Eländes, elände, vilken skam. Bruden blev tjockare och tjockare och medborgarskapet dröjde. Det blev inget kyrkbröllop utan en enkel vigsel i prästgården med två vittnen och ett bröllopfoto där bruden ser allvarlig ut. Men eftersom den nya prinsessan är nummer fem i vår svenska tronföljd har nog hennes föräldrar tänkt på det svenska medborgerskapet.

På kursen om Amerika som startat med ny våromgång, kom två nya deltagare. Fantastiskt roligt och vi är nu 10 stycken. De två nya deltagarna berättade för oss andra, om sina respektive anförvantes emigrantöden. Man slutar aldrig att förvånas över vilka äventyr de var med om.

För övrigt pratade vi om att göra en ny förteckning över de böcker Vasa har uppe i förrådet. Vi skall försöka inskaffa bärbara boklådor, så att det är lätt att bära ner och visa böckerna. Vi skall också göra lånelistor, så att om någon vill låna en bok skall det vara enkelt.

EFTERLYSNING:

Finns det någon som vet var man kan köpa nya eller begagnade boklådor? Hör av er till Kerstin Larsson tel.0707 409418.

Vidare skall vi göra en förteckning över alla fotoalbum som finns. Vårt mål är att digitalisera alla foton, så att våra Vasa-medlemmar skall kunna på filmduk, se och återuppleva allt roligt Vasa-logen i Uddevalla gjort under åren. Styrelsen i Vasa är tillfrågad och troligtvis kommer vi att göra digitaliseringen i Karlstad på Svenska Migrationscentret med Svenska Amerikacentret, vilka jag har pratat med om detta.

Vi tycker att det är spännande att lära oss om det nutida Amerika, därför skall vi använda en stund varje gång att prata om vad som händer nu för tiden, ”over there”.

Vi har också ett annat mål i vår kurs. Det är att vi så småningom kan göra en folder, där vi kan presentera vad Vasa står för.

Har ni tid och lust har vi plats i bodegan för fler deltagare. Nästa kurstillfälle är den 17 mars kl 14.30. Välkomna!

Hälsningar från kulturledaren Kerstin Larsson

Hälsningar från kulturledaren Kerstin Larsson

Rapport från Kulturmötet

Efter köksmästarens servering av menyn med utsökt delikat laxmousse terrine med tomatvinaigrette samt slottsstek med kantarellsås och svart-vinbärsgelé förflyttade sig auditoriet till de sälla jaktmarkernas berömda vidder, nämligen Dalsland och Indianmålaren Carl Oskar Borg. Denne konstnär porträtterades av Håkan Hultman, som redan i 12-årsåldern fick upp intresset för Borgs konstnärliga ådra, när Håkan fick gå med till en konstutställning i Melleruds församlingshem. Stora målningar visandes indianer och cowboys gjorde starkt intryck. Dock dröjde det till år 2010 innan namnet kom fram igen, vid en emigrationskonferens i Mellerud med VASA-Orden som huvudarrangör, och sen var loppet igång.

Carl Oscar Borg föddes i Dals Grinstad i en familj där fadern var soldat. Han började teckna tidigt, ofta kungaporträtt. Efter konfirmationen anställdes Borg som skjutskarl och erhöll av prästen sin första färglåda med penslar i lön. Efter den första målningen föreställande prästens hund, kom Borg till Stockholm där han målade nationalromantiska motiv. Ett projekt var att måla inredning på ett fartyg, varpå han följde med till Dunkerque där han levde på kaffe och konjak. Träffade Nathan Söderblom och for till England där han uppehöll sig i parkerna under tre månader. Därpå kolorerade han s.k. fästmökort. En norsk företagare erbjöd honom en resa till Amerika mot att han målade interiörer i kaptenens hytt.

Väl över ville han till Kalifornien och kom på en båt som mässpojck. Fartyget rundade Godahoppsudden och kom fram till Santa Monica. Gick i land och mötte en cowboy, varpå han senare utförde en stor målning av denne cowboy. Idag betingar saluvärdet för målningen upp till 2 milj. kr. Borg tog sin egen väg utmed järnvägen och kom så småningom till Los Angeles. Efter ett år målade han kulisser på en teater, som han renoverade och drev själv, men blev utbränd och låg medvetslös i tre veckor. Efter en vistelse ute i naturen repade han sig och lyckades komma tillbaka. Målningen The Fog gjorde att han kunde öppna en egen utställning. Målningar som fanns i San Fransisco försvann oturligt nog i jordbävningen. Han kom senare i kontakt med en dam som köpte tavlor för 2 000 USD. Detta utgjorde senare grundplåten för en världsomspännande turné där han besökte de flesta länder i Europa.

1913 kom han till Sverige via Göteborg. Besökte senare sin familj här. När kriget bröt ut reste han till Amerika och öppnade utställningar med motiv från Europa. Så småningom erkändes han som den konstnär som fört indiankulturen till tavelduken. Försäljningen gick bra varpå han kunde utveckla sitt konstnärskap och fotograferade nu en hel del.

Motiven byggde till stor del på hans minnesbilder från Dalsland, där horisonten ofta var fjärran och låg. Därför fick himlen det dominanta utrymmet på tavelduken.

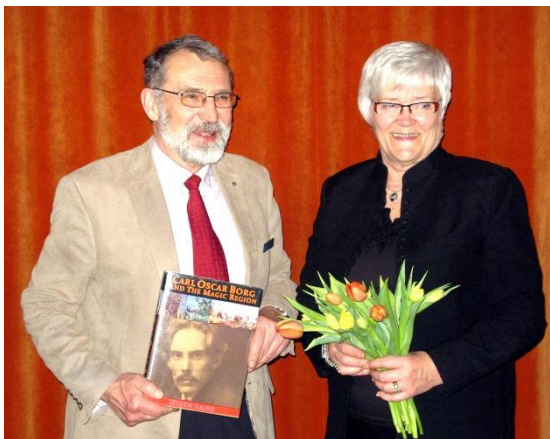
Vid ett tillfälle kom han i kontakt med Navajo-indianerna och erbjöds ett silverarmband efter en av de stora hövdingarna.

Under 1920-talet erbjöd Douglas Fairbanks ett uppdrag att måla interiörer och kulisser till ett piratskepp. Borg kom då in i filmteamet och det noterades i pressen att Borg skulle hjälpa Fairbanks att göra film, vilket får en att undra över vem som var stjärna. Borg medverkade till 8 filmproduktioner. Under 1930-talet drabbades han av en depression och åkte hem till Sverige och besökte sina föräldrar.

Carl Oscar gjorde en skiss på fadern och en skiss över hur det såg ut i huset. I det privata var han gift med en ung flicka som inte ville skiljas. Efter en tid fann Carl-Oscar en ny kvinna och tyckte uppstod varvid han gifte sig för andra gången, då med sin Lily Elberg och köpte sig en villa i Örgryte och blev kvar i Sverige. Han målade senare ett motiv som kom att kallas "Vid Sunnanå" och skänkte den senare till dåvarande Dals Grinstad skola. Idag hänger den i Åsebro skola.

1942 deltog han i en utställning i Åmål, med ett motiv kallat "Dalaborgs förstörelse". Målningen hänger i Melleruds muséum.

Avslutningsvis presenterade Håkan Hultman ett antal foton av Borgs tavlor som gått på auktion i USA och där låg priserna över 280 000 dollar. Tragiskt nog avled Carl-Oscar Borg i en hjärtattack på en restaurang.

Efter föredraget tackades paret Hultman med vårtulpaner.

Redaktören

Indianer av idag

På Kulturmötet kunde ni som var där höra Br Håkan Hultman, Logen Mellerud berätta om indianmålaren Carl-Oskar Borg från Dalsland. Undertecknad kunde inte vara med, men ämnet fick mig att minnas resan till USA 2005 och besöket i indianreservatet Mashantucket Pequot. Ett av tre reservat i delstaten Connecticut.

Vårt mål med besöket var Foxwoods Resort and Casino. Världens

största kasino sades det mig. Jag kan naturligtvis fattat fel. Obevandrad i ämnet trodde jag att detta låg i Monaco. Jag lärde mig, att reservaten bebos och styrs av respektive indianstam och att speciella

regler gäller. Det var lite som att vara utomlands även för amerikanarna. Många av indianreservaten driver idag kasino. Detta blev möjligt efter en dom i Högsta domstolen 1987.

Byggnaden, stället, vad man nu skall kalla det, var enormt. Det var en mindre stad med teatrar, biografer och restauranger förutom alla spelmöjligheter. Mary, min syssling, provade ett par enarmade banditer. Sedan

gick vi för att äta buffé. Fick veta att en tur till kasinot med buffé var vanligt att amerikanen gjorde en eller ett par gånger om året. Kasinot är öppet alla årets dagar 24 timmar om dygnet.

Inte långt från detta ”syndens näste” ligger Mashantucket Pequot Museum. Där rådde det fotoförbud. Bilden ovan är tagen i foajén. Vakten/ordningsmannen svarade på Marys fråga, att museet hade det knapert ekonomiskt. Inga smulor föll från den rike grannens bord. Kanske är det annorlunda idag. På museets hemsida välkomnas man till världens största Native American Museum.

Lena web-master